

Scrierea de mână și abilitățile motorii fine

Profesor –logoped Barba Mariana Silvia
Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Arad

Profesor itinerant și de sprijin Petrușcu-Chistruga Andreea Cezara
Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Arad

Abilitățile motorii fine implică utilizarea mușchiului mai mic al mâinilor în activități. *Eficiența* abilităților motorii fine influențează semnificativ calitatea rezultatului sarcinii, precum și viteza de îndeplinire a sarcinii.

Abilitățile motorii fine eficiente necesită o serie de abilități independente pentru a manipula în mod corespunzător obiectul sau a îndeplini sarcina. Abilitățile motorii fine sunt esențiale pentru îndeplinirea abilităților de zi cu zi, așa cum s-a subliniat mai sus, precum și pentru îndeplinirea abilităților academice. Fără capacitatea de a îndeplini aceste sarcini de zi cu zi, stima de sine a unui copil poate avea de suferit, performanța academică este compromisă și opțiunile de joc sunt foarte limitate. De asemenea, aceștia nu sunt capabili să dezvolte o independență adecvată în abilitățile „de viață” (cum ar fi să se îmbrace și să se hrănească) care, la rândul lor, are implicații sociale nu numai în familie, ci și în relațiile cu semenii.

Linia mediană

Linia mediană este o *linie imaginară* care trece prin mijlocul corpului și care împarte corpul în jumătăți (stânga și dreapta). Traversarea liniei mediane este locul în care mișcarea unei părți a corpului traversează linia mediană dintr-o parte în cealaltă a corpului pentru a finaliza o sarcină. Încrucișarea liniei mediane a corpului începe încă din copilărie, când copilul întinde mâna cu ambele mâini pentru a prinde un obiect mare. Acest lucru ar putea fi pentru o minge care este poziționată ușor într-o parte a corpului, copilul va ajunge să traverseze linia mediană pentru a ajunge și a prinde mingea. Încrucișarea automată a liniei mediane este necesară pentru mișcărilor mature și complexe.

Copilul care are dificultăți în trecerea liniei mediane se va apleca spre dreapta sau spre stânga când scrie pe acea parte, în loc să își rotească partea superioară corpului.

Integrarea bilaterală

Copiii pot avea tendința de a folosi mâna stângă pe partea stângă a corpului și mâna dreaptă pe partea dreaptă a corpului în timp ce se joacă. Inițial, aceasta ar putea fi mâna mai aproape de obiect. Cu toate acestea, de-a lungul timpului își dezvoltă abilitățile de a-și folosi ambele părți ale corpului simultan. Acest lucru ar putea însemna că ambele părți fac același lucru, adică atunci când se folosește un sucitor sau când o parte face o mișcare, iar partea opusă face alta, de exemplu, o mână poate folosi un pix sau o foarfecă în timp ce mână ține. / întorcând hârtia. Integrarea bilaterală este, de asemenea, un factor important în a ajuta copilul să dezvolte abilitatea de a trece linia mediană.

Stabilitatea umerilor

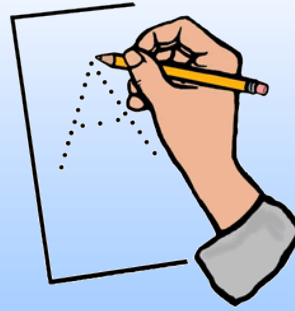
Stabilitatea umărului este capacitatea mușchilor din jur de a sprijini umărul și permite funcții precise ale mâinii. Aceasta se dezvoltă de la o vârstă fragedă, pe măsură ce bebelușul se întinde pe burtă și își ia greutatea pe brațe, continuând să se dezvolte pe măsură ce încep să se târască.

Stabilitatea bună a umerilor poate facilita controlul mișcărilor mai mici ale mâinilor și degetelor.

Pe lângă o bază solidă motrică fină și grosieră, există multe alte abilități implicate în scrisul de mână, precum:

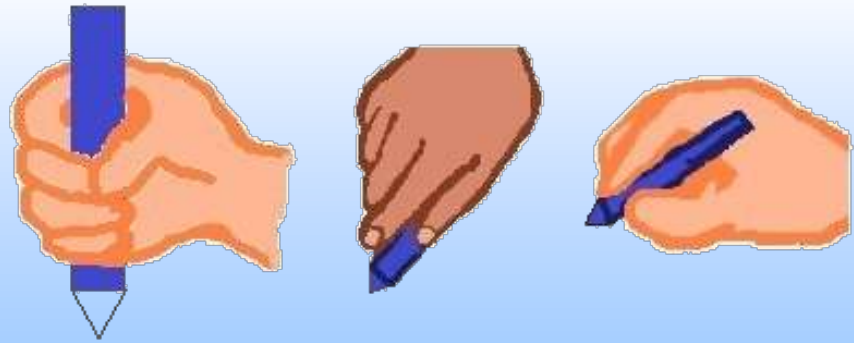
- ***Percepție vizuală și abilități motorii vizuale*** - Capacitatea creierului de a interpreta și de a da sens imaginilor vizuale văzute de ochi (percepție) și de a răspunde printr-un act motor
- ***Abilități de procesare vizuală*** - Abilitățile perceptuale de a cunoaște diferența dintre diferitele forme și forme/litere
- ***Așezarea corectă/Poziția de șezut***
- ***Coordonarea mână- ochi*** - Urmărirea mișcării mâinii, creionului și hârtiei
Abilități de trecere a liniei mediană- Abilitatea de a trece linia imaginară care merge de la nasul unei persoane la pelvis, care împarte corpul în partea stângă și dreaptă

- ***Abilități de coordonare bilaterală*** - A fi capabil să-ți ordonezi ambele părți ale corpului pentru o postură eficientă, ținând hârtia, mișcând creionul etc.
- ***Formarea literelor***
- ***Prindere creion și presiune***
- ***Controlul creionului și fluența mișcării***

Toate aceste abilități și puncte forte sunt *învățate și dezvoltate* în etape pe măsură ce copilul crește. O slăbiciune în oricare dintre aceste domenii poate afecta abilitățile de scris de mână ale unui copil

Prinderea creionului/ stiloului

O bună prindere a creionului este cea care îi permite copilului să mențină încheietura mâinii *stabile* și să facă *mișcări mici* ale degetelor pentru a muta vârful creionului/stiloului în direcții diferite pentru a crea linii scurte, drepte și curbate. De asemenea, și pentru a fi capabil în a finaliza un scris/desen îngrijit și fără a obosi. O prindere imatură sau slabă a creionului tinde să blocheze mișcările degetelor, iar mișcările de a forma o literă vor veni în schimb din încheietura mâinii și/sau din braț. Acest lucru poate duce la durere și oboseală.

Abilități de pre-scriere

Abilitățile de pre-scriere sunt abilitățile de bază pe care copiii trebuie să le dezvolte înainte de a fi capabili să scrie. Mulți copii își dezvoltă aceste abilități *în mod natural prin joacă*. Dezvoltarea timpurie, cum ar fi timpul pe burtă, rostogolirea, târârile, statul în picioare, ajută în mod natural copilul să obțină o forță bună a nucleului, care va progresa pentru a-l ajuta să stea în poziție verticală, să aibă gât puternic pentru a ține capul în poziție verticală, umerii puternici pentru a facilita mișcările brațelor și încheietura mâinii și o mână puternică/forța degetelor pentru a prinde obiecte. Aceste abilități contribuie, de asemenea, la capacitatea copilului de a ține și de a folosi un creion și la capacitatea de a desena, scrie, copia și colora mai târziu.

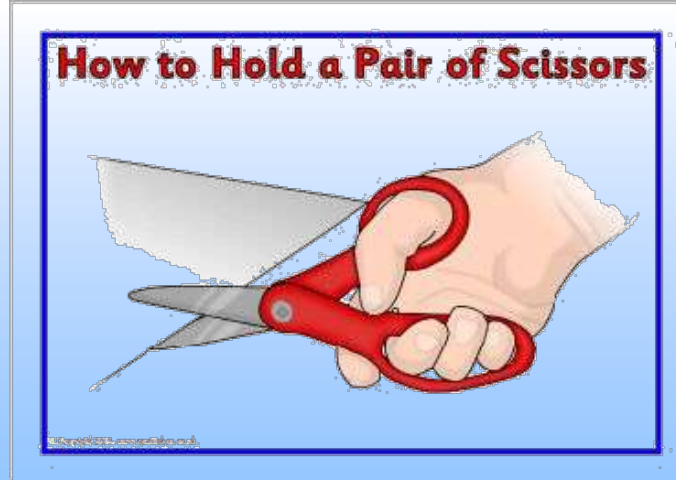
Abilitățile de pre-scriere sunt liniile și forme de pre-scriere pe care copilul trebuie să le stăpânească înainte de a învăța cum să scrie alfabetul. Acestea sunt loviturile de creion din care sunt alcătuite majoritatea literelor, numerelor și desenelor timpurii. Ele sunt de obicei stăpânite în ordine secvențială și la un nivel specific de vârstă.

Aceste forme includ următoarele linii:

|, —, O, +, /, pătrat, \, X și Δ .

Pentru a ajuta copilul să stabilească formele de pre-scriere , înainte de scriere și să dezvolte controlul/fluența creionului, va trebui, de asemenea, să-și dezvolte *abilitățile de a trece linia mediană*. Aceasta presupune capacitatea de a trece linia imaginară care merge de la nasul unei persoane la pelvis și care împarte corpul în stânga și dreapta.

Este necesar să începem să lucrăm la prinderea creionului, să avem *coordonare ochi-mână, integrare bilaterală* (capacitatea de a folosi două mâini împreună), lucrând spre *dominarea mâinii* și *percepția vizuală a capacității creierului* pentru a interpreta și a da sens imaginilor vizuale văzute de ochi.

Abilități de tăiere cu foarfeca

Abilitățile de tăiere *necesită timp* pentru ca copiii să se dezvolte, iar învățarea să le folosească într-un *mod controlat* necesită multă practică. Copiii pot avea abilitățile de a folosi foarfecele mici până la trei până la patru, dar abilitățile de foarfece nu sunt complet dezvoltate până la vârsta de aproximativ 6 ani. Copilul va fi pregătit să înceapă să folosească foarfecele atunci când are un *echilibru* bun în șezut, *puterea și dexteritatea* mâinii, *coordonarea ochi-mână*, *atenție* și *interes* pentru a le folosi.

Abilități de îmbrăcare

Îmbrăcatul poate părea o sarcină simplă, dar este de fapt o activitate complexă care necesită *abilități multiple* pentru ca un copil să se poată îmbrăca și dezbraca cu succes. Copiii învață și dezvoltă aceste abilități, dar pot avea, de asemenea, nevoie de ajutor pentru a-și dezvolta aceste abilități și sunt/sau modifică sarcinile de îmbrăcare pentru ca ei să fie mai independenți și mai de succes. În abilitățile pe care le vor învăța și pe care le vor dezvolta și de care au nevoie pentru a se îmbrăca sunt incluse *abilitățile motorii fine și grosiere*, fiind capabile să-și miște corpul și membrele într-o serie de mișcări. De asemenea, este capabil să atingă, să apuce și să elibereze obiecte pentru a face nasturi sau pentru a ține și ține articole de îmbrăcăminte.

Baie/duș/toaletare

Când te oprești și te gândești la scăldat/duș/periatul părului/spălatul dinților, abilitățile care sunt necesare pentru a face aceste sarcini în mod independent sunt destul de extinse și implică *motricitate fină, motricitate grosieră, procesare senzorială, abilități organizatorice și abilități de percepție vizuală.*

Abilitățile de pre-scriere sunt esențiale pentru ca copilul să poată dezvolta capacitatea de a ține și de a mișca un creion fluent și eficient și, prin urmare, să producă un scris lizibil.

Bibliografie:

- <https://ro.pinterest.com/pin/394979829797610420/>
- <https://www.google.com/url?sa=i&url=http%3A%2F%2Fclipart-library.com%2Fget-dressed-cliparts.html&psig=A0vVaw1E4R1Q3p3kcjECYw5Mqhg7&ust=1640008708506000&source=images&cd=vfe&ved=0CAwQjhxqFwoTCJjGwJ-E8PQCFQAAAAAdAAAAABAD>
- <https://www.pinterest.co.uk/pin/163888873913447521/>
- <http://specialkidsclinic.com.sg/developing-pre-writing-skills/>
- <https://www.google.com/url?sa=i&url=http%3A%2F%2Fclipart-library.com%2Fprintable-alphabet->
- <https://www.iow.nhs.uk/our-services/community-services/occupational-therapy/Paediatric%20occupational-therapy/Handwriting%20and%20Fine%20motor%20skills>
- https://www.childrenswellnesscentre.co.uk/kent/occupational-therapy/?gclid=Cj0KCQiAzfuNBhCGARIsAD1nu--cGjKAfXQnB5kTIFLanBO27l2g4M1bmeBY7rhJUNnqevtF1Wk0Mm8aAlNAEALw_wcB